

JEUGDBOEK

Icarus zul je nooit vergeten

Het navertellen van oude verhalen en mythen is een kunst die maar weinigen verstaan. Of een klassiek verhaal opnieuw tot leven komt is niet zozeer afhankelijk van wat er wordt verteld – personages en verhaaldebeurtenissen zijn bekend –, maar vooral van hoe het wordt verteld. Theatermaker Marcel Roijaards, debutant in kinderboekenland, blijkt zich dat goed te realiseren, getuige de wijze waarop hij het Icarusverhaal in *Rebel met vleugels* oorspronkelijk en bezielend heeft vormgegeven. In een verlaten openluchttheater op Kreta bezingen zes jongeren de tragische lotgevallen van hun vriend Icarus. De tribune is leeg, maar dat deert ze niet. Ze willen verhalen over Icarus, omdat hij nooit vergeten mag worden: alleen hij ‘danste op de zon, zwom in het licht’ en ‘verdween in het schuim van de zee’.

Deze gedurfde, want gezochte verhaalvorm blijkt effectief en goed gekozen. Je waant je vanaf de eerste bladzijden in het Oude Griekenland. Bovendien gebruikt Roijaards het theaterspel om subtiel te spelen met de verbeeldingskracht van alle betrokkenen en ons te tonen dat de waarheid sterk wordt gekleurd door onze fantasie. Is Theseus wel de held die wij denken dat hij is? En hoe monsterlijk is de Minotaurus eigenlijk? Icarus weet het wel: hij gelooft niet in een wereld waarin monsters bestaan. ‘De mensen hebben ze zelf verzonnen,’ zegt hij. ‘Met een beetje fantasie kunnen we ze ook weer la-

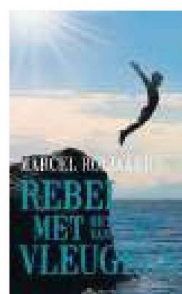
ten verdwijnen.’

Icarus nodigt overigens gemakkelijk uit tot fabuleren: in de Griekse mythologie speelt hij slechts een bijrol. Roijaards gebruikt die vrijheid optimaal. Speels verweeft hij diverse mythen en portretteert Icarus overtuigend als een authentieke jongeling: een onbezonnen waaghals, die niet volwassen wil worden, vrij van geest is en het leven omarmt. Mooi is bijvoorbeeld de hartstocht die hij onverwachts voor Ariadne voelt (en die wederzijds is).

Aangrijpend is Roijaards’ beschrijving van de existentiële nood waarin Icarus verkeert wanneer hij door koning Minos – geloofwaardig getypeerd als machtswellusteling en vreemdelingenhater – in het labyrint opgesloten wordt en met de tijd ook zichzelf verliest. Ontroerend is de wijze waarop Daedalus zijn zoon met liefde en wijsheid probeert te redden. Roijaards weet gelukkig wel precies hoe ver zijn vrijheid reikt: aan het noodlot ontkomt niemand.

Inhakend op de orale traditie, door knap gebruik te maken van de kracht van de herhaling, creëert Roijaards zo in heldere zinnen, sprankelende dialogen en beeldrijke taal een nieuwe oude mythe die gaat over de kracht van verbeelding en de vertelkunst om het leven in zijn volheid te kunnen leven. Immers: ‘Als je je dromen niet kunt waarmaken, moet je beter dromen’.

Mirjam Noorduijn

Marcel Roijaards:
Rebel met vleugels.

Querido, 223 blz.
€14,95. 13+

